

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4900/2020
21.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јованка Матерић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Гордана Ковачевић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 873/20 од 25.06.2020. године, у седници већа одржаној дана 21.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 873/20 од 25.06.2020. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 873/20 од 25.06.2020. године, одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Новом Саду П 5748/2015 од 18.12.2019. године, којом је одбијен, као неоснован, тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцу накнади штету и исплати му све доспеле, а неисплаћене плате-зараде за период од 15.09.2009. до 01.01.2015. године у нето износу од 3.043.524,33 динара, са обрачунатом законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ до 30.09.2017. године у износу од 2.273.935,20 динара, као и затезну камту на обрачунату плату-зараду од 01.10.2017. године до исплате; да му исплати разлику између припадајућег и умањеног износа пензије од 01.01.2015. до 30.09.2017. године у износу од 152.584,57 динара, са обрачунатом затезном каматом на сваки појединачни месечни износ до 30.09.2017. у износу од 23.452,79 динара, као и затезну камату на мање исплаћени износ пензија почев од 01.10.2017. до исплате; да му надокнади трошкове парничног поступка, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате; да на одговарајуће рачуне јавних прихода у корист буџета РС уплати на име неисплаћеног пореза на зараде износ од 423.234,06 динара, са затезним каматама од 01.01.2015. до исплате; да на одговарајуће рачуне јавних прихода у корист буџета РС уплати на име доприноса за ПИО из зарада износ

од 502.354,10 динара, са обрачунатом затезном каматом на јавне приходе до 30.09.2017. у износу од 437.624,34 динара као и затезне камате на јавне приходе од 01.10.2017. године до исплате; да на одговарајуће рачуне јавних прихода у корист буџета РС уплати на име доприноса за здравство из зарада износ од 258.276,37 динара, са обрачунатом затезном каматом на јавне приходе до 30.09.2017. године у износу од 232.950,85 динара, као и затезну камату на јавне приходе од 01.10.2017. године до исплате; да на одговарајуће рачуне јавних прихода у корист буџета РС уплати на име доприноса за незапосленост из зарада износ од 31.944,96 динара, са обрачунатом затезном каматом на јавне приходе до 30.09.2017. године у износу од 28.601,24 динара, као и затезне камате на јавне приходе од 01.10.2017. године до исплате; да на одговарајуће рачуне јавних прихода у корист буџета РС уплати на име доприноса за ПИО на зараде износ од 472.198,71 динара, са обрачунатом затезном каматом на јавне приходе до 30.09.2017. године у износу од 421.063,99 динара, као и затезне камате на јавне приходе од 01.10.2017. године до исплате; да на одговарајуће рачуне јавних прихода у корист буџета РС уплати на име доприноса за здравство на зараде износ од 258.276,37 динара, са обрачунатом затезном каматом на јавне приходе до 30.09.2017. године у износу од 232.950,85 динара, као и затезне камате на јавне приходе од 01.10.2017. године до исплате и да на одговарајуће рачуне јавних прихода у корист буџета РС уплати на име доприноса за незапосленост на зараде износ од 31.944,96 динара, са обрачунатом затезном каматом на јавне приходе до 30.09.2017. године у износу од 28.601,24 динара, као и затезне камате на јавне приходе од 01.10.2017. године до исплате; обавезан је тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка накнади износ од 567.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, одбијен, као неоснован, захтев тужене за исплату законске затезне камате на трошкове парничног поступка од пресуђења до извршности пресуде и одбијен, као неоснован, предлог тужиоца за ослобађање обавезе плаћања судских такси.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Ревизија је дозвољена у смислу члана 403. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....18/2020, у даљем тексту: ЗПП), због чега није било места оцени дозвољености изузетне ревизије применом члана 404. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује. Наводе ревизије којима се указује на учињену повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 4. ЗПП, Врховни касациони суд није ценио јер се ревизија из овог разлога не може изјавити у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде где је 27.10.2008. године распоређен на послове ...

Решењем тог Министарства од 07.09.2009. године тужилац је остао нераспоређен почев од 15.09.2009. године, са правом на накнаду плате у износу од 65% основне плате за месец август 2009. године за време нераспоређености. Решењем Жалбене комисије Владе РС од 09.11.2009. године жалба тужиоца изјављена 28.10.2009. године против наведеног решења је одбијена, као неоснована. Пресудом Управног суда У 13799/2010 од 25.11.2010. године одбијена је тужба тужиоца у предмету утврђивања радног правног статуса државног службеника изјављена против решења Жалбене комисије Владе РС од 09.11.2009. године. Решењем Управног суда Уп 48/11 од 27.06.2012. године одбачена је тужба тужиоца за понављање поступка правноснажно окончаног пресудом Управног суда У 13799/2010 од 25.11.2010. године, јер тужилац није учинио вероватним постојање основа за понављање поступка обзиром да није навео ни један од разлога за понављање поступка прописаних чланом 56. Закона о управним споровима.

По решењу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде од 04.03.2010. године тужиоцу је исплаћена отпремнина и констатовано је да му радни однос престаје закључно са 16.03.2010. године. Пресудом Управног суда од 21.10.2010. године одбијена је, као неоснована, тужба тужиоца поднета ради поништаја решења Министарства од 04.03.2010. године.

Решењем Управног суда, Одељење у Новом Саду од 02.09.2015. године одбачена је тужба тужиоца за понављање поступка правноснажно окончаног пресудом У 13799/2010 од 25.11.2010. године. Дана 09.10.2015. године тужилац је поднео Врховном касационом суду захтев за преиспитивање правноснажне пресуде Управног суда, Одељења у Новом Саду од 02.09.2015. године, а Врховни касациони суд је донео пресуду 29.10.2015. којом је захтев тужиоца одбијен.

Дана 05.10.2015. године тужилац је поднео Жалбеној комисији Владе РС предлог за понављање поступка окончаног решењем Жалбене комисије од 09.11.2009. године који је одбачен, као неблаговремен.

У свим наведеним предметима у вези радноправног статуса тужиоца, тужилац је тужбе и поднеске подносио сам или преко пуномоћника адвоката Јованке Матерић.

Тужилац је 15.07.2012. године дошао у канцеларију тужене, која га је заступала у другим поступцима и поднео јој документацију у вези његовог радноправног статуса у Министарству. Након упознавања са документацијом, тужена је тужиоцу том приликом предложила (као једино што се може предузети са евентуалним успехом у конкретној ситуацији) подношење уставне жалбе због повреде права на суђење у разумном року, јер је сматрала да је поступак пред Управним судом који је након 15 месеци одбацио тужбу трајао непримерено дуго и указала тужиоцу на праксу њене канцеларије да не преузимају предмете који су окончани. Потом је тужена упознала тужиоца са намером да ће поднети уставну жалбу због повреде права на суђење у разумном року и да ће покушати да под наведену повреду подведе и неке друге повреде које из исте произлазе, као и да одлука Уставног суда неће тужиоца вратити на

посао. Све наведено је формулисано као писмена информација коју је тужилац примио и потписао, а пре потписивања пуномоћја за подношење уставне жалбе.

Дана 13.08.2012. године тужена је у својству пуномоћника тужиоца поднела Уставном суду Србије уставну жалбу у односу на решење Управног суда Уп 48/11 од 27.06.2012. године, у којој је навела да је тужиоцу повређено право на суђење у разумном року, јер Управни суд, уколико је сматрао да се нису стекли услови за усвајање тужбе за понављање поступка, одлуку није могао донети након годину дана и три месеца од подношења тужбе, већ у врло кратком року, тим пре што је подносилац уставне жалбе све предузео да овај поступак убрза, јер је лишен средстава за елементарно издржавање, уз напомену да се ради о радном спору, који је по својој природи хитан поступак. У уставној жалби се наводи и да је предметним решењем, у односу на друге различите одлуке поводом истих чињеничних и правних ситуација, Управни суд повредио право подносиоца на једнаку заштиту права, да је овај суд једина и последња инстанца у управним споровима, тако да постоји обавеза да се пракса поводом истих чињеничних и правних ситуација уједначи. Истакнуто је и да је тужиоцу повређено и право на рад, загарантовано Уставом Републике Србије, јер је незаконито одбијена тужба ради поништаја решења Жалбене комисије којим је одбијена жалба против решења о нераспоређивању тужиоца и тужиоцу престао радни однос 16.03.2010. године протеклом шест месеци од нераспоређивања, а да је тужба о покретању управног спора одбијена пресудом Управног суда од 21.10.2011. године, позивајући се на пресуду од 25.11.2010. године (која је према наводима тужиоца донета уз кршење претходно описаних Уставом загарантованих права). Уз уставну жалбу приложено је пуномоћје за подношење уставне жалбе.

Решењем Уставног суда од 13.01.2015. године уставна жалба је одбачена, са образложењем да подносилац није исцрпео прописана правна средства за заштиту својих права у управном судском поступку, због чега нису испуњене Уставом утврђене претпоставке за вођење поступка и одлучивање.

Тужена је тужиоцу саопштила да је уставна жалба одбачена и да је по њеном мишљењу таква одлука незаконита, а након што му је презентовала да га евентуална одлука суда у Стразбуру не може вратити на посао, тужилац је одустао од подношења представке, те је предмет архивиран.

По сазнању да је тужилац пред Вишим судом у Новом Саду осуђен због кривичног дела злоупотреба службеног положаја и услед нарушавања односа поверења између тужиоца и канцеларије тужене, тужиоцу је у мају 2015. године отказано пуномоћје у свим предметима у којима је тужиоца заступала канцеларија тужене.

На овако утврђено чињенично стање, правилно су нижестепени судови применили материјално право из одредбе члана 749. став 1. Закона о облигационим односима и оценили да тужбени захтев није основан.

Неосновано се наводима ревизије оспорава правилна примена материјалног права.

Тужена је, након што се упознала са документацијом тужиоца у вези његовог радноправног статуса предочила тужиоцу своје мишљење да се у конкретној ситуацији евентуално може постићи успех подношењем уставне жалбе због повреде права на

суђење у разумном року и других повреда које из ове повреде произлазе, али да свакако исход тог поступка тужиоца неће вратити на радно место. Тужилац је потписао сачињену писмену информацију о наведеном и пуномоћје којим је тужену овластио за подношење уставне жалбе.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, пре свега садржај датог пуномоћја и радње које је у име и за рачун тужиоца тужена предузела као налогопримац, и по оцени Врховног касационог суда, тужилац није доказао да је тужена поступала мимо датог налога, несавесно, нестручно и на штету тужиоца налогодавца, односно да се туженој обратио са намером да у његово име и за његов рачун изјави ванредни правни лек, на који се указује одлуком Уставног суда, а да је она супротно датом налогу поднела уставну жалбу због повреде права на суђење у разумном року. Тужена је у односу према тужиоцу поступала савесно, стручно и у границама датог пуномоћја за подношење уставне жалбе Уставном суду, по датом налогу тужиоца и са садржином информације која је му претходно била предочена, због чега је правилан закључак нижестепених судова да нема одговорности тужене за материјалну штету коју тужилац тврди да је радњом тужене претрпео.

Супротно наводима ревизије, нижестепени судови приликом одлучивања о постављеном захтеву нису ценили правилност решења Уставног суда од 13.01.2015. године којим је одбачена уставна жалба поднета од стране тужене у име и за рачун тужиоца. Правилна одлука о постављеном захтеву за накнаду штете коју тужилац тврди да је претрпео радњама тужене, захтева утврђење чињенице да ли је тужена као пуномоћник тужиоца поступала у складу са општим начелима Кодекса професионалне етике адвоката („Службени гласник РС”, бр. 27/2012, 159/2020) као што су стручност, савесност, поштење и др, односно да ли су у радњама тужене постојали пропусти који би водили одговорности тужене, као пуномоћника адвоката, према тужиоцу као клијенту.

Тужена је у конкретном случају упознала тужиоца са радњама које пред Уставним судом намерава да предузме, односно да тужиоцу евентуално по уставној жалби због повреде права на правично суђење у разумном року, права на једнаку заштиту права и права на рад може бити загарантован успех и упозорила га да исход постука пред Уставним судом тужиоца неће вратити на рад. Код чињенице да је тужена дала савет тужиоцу, упознала га са мерама које намерава да предузме и да се са тим тужилац сагласио потписивањем пуномоћја за изјављивање уставне жалбе, тужена као адвокат не сноси одговорност за штету коју тужилац тврди да је претрпео, јер се одговорност адвоката не односи на последице ризика на које је упозорио клијента и ако је клијент својим потписом изричито потврдио да му је на такве ризике указано, да их је свестан и да их прихвата, какава је ситуација у конкретном случају.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе ревизије, којима се не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Туженој не припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка, јер састав одговора на ревизију није била нужна радња за одлучивање у ревизијском поступку, па је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић